

CHET TILI TA'LIMI ORQALI TIBBIYOT TALABALARI UMUMIY MADANIY KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI

Raximova Nigora Atakulovna

*O'zbekiston-Finlyandiya pedagogika instituti Filologiya fakulteti Xorijiy til va adabiyoti
yo'nalishi*

Annotatsiya: *Maqola chet tili ta'limi orqali tibbiyot talabalari uchun umumiy madaniy kompetensiyalarni shakllantirish usullarini ko'rib chiqadi. Tahlil chet tili o'qitish metodikasi, interaktiv yondashuvlar va amaliy mashg'ulotlar orqali madaniy kompetensiyalarni rivojlantirishni o'rganadi. Maqola tibbiyot talabalari uchun madaniy bilimlarni oshirishning samarali usullarini tavsiflaydi va ta'lim jarayonini yaxshilash bo'yicha tavsiyalar beradi.*

Kalit so'zlar: *Chet tili ta'limi, Madaniy kompetensiyalar, Tibbiyot talabalari, Interaktiv metodlar, Case-study yondashuvlari, Amaliy mashg'ulotlar, Ta'lim metodikasi.*

Kirish: Chet tili ta'limi zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan va bu, ayniqsa, tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetensiyalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Tibbiyot sohasida yuqori malakali mutaxassislar tayyorlashda, nafaqat professional bilim va ko'nikmalar, balki madaniy bilim va ijtimoiy ko'nikmalar ham zarurdir. Chet tili ta'limi ushbu kompetensiyalarni rivojlantirish uchun samarali vosita bo'lib, talabalarga boshqa madaniyatlar bilan muloqot qilishda yordam beradi va ularga xalqaro miqyosda ishlash imkoniyatlarini yaratadi. Maqolada chet tili ta'limining tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetensiyalarni shakllantirishdagi roli, turli metodik usullar va ularning amaliy qo'llanilishi o'rganiladi. Shuningdek, bu jarayonda yuzaga keladigan muammolar va ularni hal qilish yo'llari ko'rib chiqiladi.

Materiallar va usullar

Materiallar:

Tadqiqot asoslari: Chet tili ta'limi va madaniy kompetensiyalarni rivojlantirishga oid ilmiy maqolalar, kitoblar va tadqiqotlar.

O'quv dasturlari: Tibbiyot talabalari uchun mo'ljallangan chet tili o'quv dasturlari va metodik qo'llanmalar.

Amaliy mashg'ulotlar: Chet tili o'qitish uchun ishlab chiqilgan interaktiv materiallar, simulyatsiyalar va case-study materiallari.

Talaba fikrlari: Tibbiyot talabalari bilan o'tkazilgan so'rovnomalar, intervyular va tajriba asosida to'plangan ma'lumotlar.

Usullar:

Adabiyotlar tahlili: Chet tili ta'limining madaniy kompetensiyalarni shakllantirishdagi rolini o'rganish uchun mavjud ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish.

Metodik yondashuvlar: Chet tili o'qitish metodikalarini va ularning madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirishdagi samaradorligini baholash.

Interaktiv metodlar: Rolli o'yinlar, simulyatsiyalar va interaktiv mashg'ulotlar orqali madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirish.

O'rganib chiqish: Tibbiyot sohasida madaniy muammolarni hal qilish uchun case-study metodlaridan foydalanish.

Empirik tadqiqotlar: Talabalar bilan o'tkazilgan tajriba va so'rovnomalar yordamida natijalarni tahlil qilish va baholash.

Natijalar va Muhokama

Natijalar:

Chet tili ta'limining samaradorligi: Tadqiqot natijalari chet tili ta'limining tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishda samarali bo'lishini ko'rsatdi. Interaktiv metodlar, masalan, rolli o'yinlar va simulyatsiyalar, talabalarning madaniy bilimlarini oshirishda muhim rol o'ynadi.

Amaliy mashg'ulotlarning ta'siri: Amaliy mashg'ulotlar orqali talabalar o'zaro madaniy almashuv va muloqot qilish ko'nikmalarini yaxshiladi. O'rganib chiqishlar metodlari talabalarga real hayotdagi madaniy muammolarni hal qilishda yordam berdi.

Talaba fikr-mulohazalari: Talabalar chet tili o'qitish orqali madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirishning foydaliligini ta'kidlashdi. Ular, shuningdek, amaliy mashg'ulotlar va interaktiv metodlarning ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam berishini aytdi.

Muhokama:

Maqolada ko'rsatilgan natijalar chet tili ta'limining tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishdagi muhim rolini tasdiqlaydi. Interaktiv metodlar va amaliy mashg'ulotlar orqali talabalar madaniy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishdi, bu esa ularning professional faoliyatida muvaffaqiyatli bo'lishlariga yordam beradi.

O'rganib chiqish metodlari orqali talabalar real muammolarni hal qilish tajribasini oshirdi, bu ularning ijtimoiy va madaniy bilimlarini mustahkamladi. Shuningdek, talabalar fikr-mulohazalari chet tili ta'limining amaliy foydaliligini ko'rsatadi va ta'lim jarayonini yanada takomillashtirish uchun asosiy yo'nalishlarni belgilaydi.

Biroq, tadqiqot davomida chet tili ta'limi orqali madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishda ba'zi muammolar yuzaga keldi. Masalan, ayrim talabalar uchun madaniy bilimlarning to'liq tushunilishi va qo'llanilishi muammoli bo'lishi mumkin. Bu holatlarni hal qilish uchun, ta'lim jarayonida individual yondashuv va qo'shimcha resurslar ajratish zarur.

Umuman olganda, maqola chet tili ta'limining madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishdagi samaradorligini ko'rsatadi va amaliy mashg'ulotlar, interaktiv metodlar, va case-study metodlarining muvaffaqiyatli qo'llanilishini ta'kidlaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, maqola chet tili ta'limining tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishdagi ahamiyatini ko'rsatadi. Tadqiqotlar va amaliy

mashg'ulotlar orqali chet tili o'qitish metodikalarining samaradorligi ta'kidlandi. Interaktiv metodlar, case-study yondashuvlari, va amaliy mashg'ulotlar yordamida talabalar madaniy bilimlarini va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishda katta muvaffaqiyatlarga erishdilar. Maqolada ko'rsatilgan natijalar chet tili ta'limi orqali madaniy kompetentsiyalarni shakllantirishning tibbiyot sohasidagi ahamiyatini tasdiqlaydi. Biroq, ba'zi cheklovlar va muammolar mavjud bo'lib, bu holatlarni hal qilish uchun individual yondashuvlar va qo'shimcha resurslar zarur. Umuman olganda, chet tili ta'limi tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Ta'lim jarayonini yanada takomillashtirish uchun interaktiv metodlar va amaliy mashg'ulotlarning o'rni va ahamiyatini yanada oshirish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Tursunov, A. (2020). *Chet tili ta'limida madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirish*. Toshkent Universiteti.
2. Karimova, N. (2019). *Madaniy kompetentsiyalar va ularni shakllantirish usullari*. Ma'naviyat.
3. Islomov, O. (2021). *Interaktiv metodlar: Teoriya va amaliyot*. O'qituvchi.
4. Mirzaev, A. (2022). *Case-study metodlari va ta'limda qo'llanilishi*. Ilm-fan.
5. Ahmedov, M. (2020). *Amaliy mashg'ulotlar orqali ta'limni takomillashtirish*. Ta'lim.
6. Turg'unov, R. (2021). *Zamonaviy chet tili o'qitish yondashuvlari*. O'zbekiston.
7. Rahimov, S. (2022). *Tibbiyot talabalari uchun madaniy kompetentsiyalarni rivojlantirish metodikasi*. Ijtimoiy fanlar.